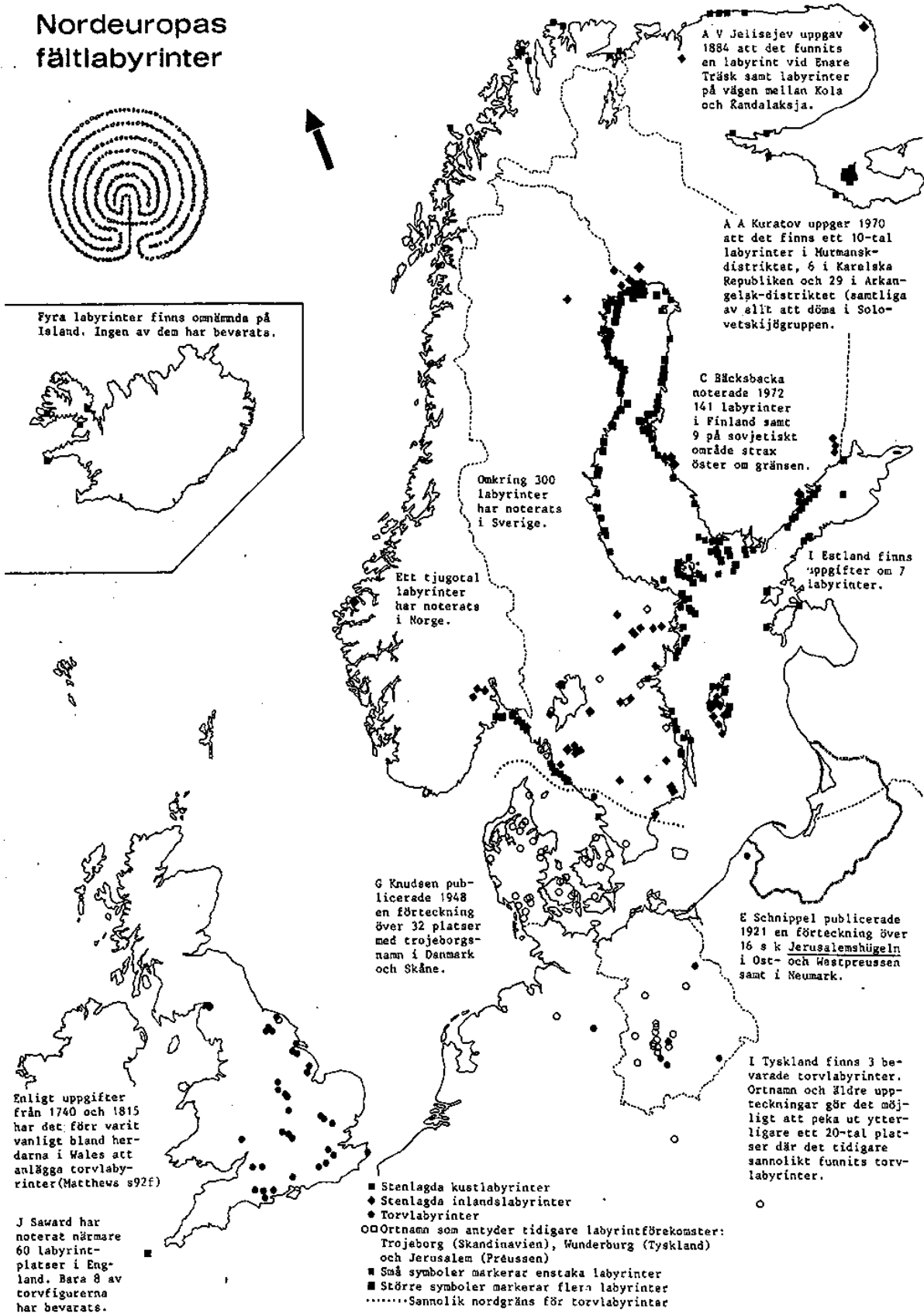
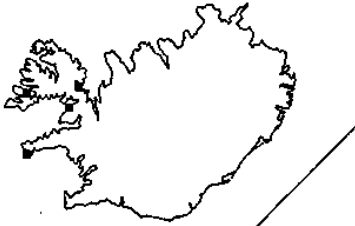

Nordeuropas
fältlabyrinter

Fyra labyrinter finns omnämnda på Island. Ingen av dem har bevarats.

A V Jaissejev uppgav 1884 att det funnits en labyrint vid Enare Träsk samt labyrinter på vägen mellan Kola och Randalaksja.

A A Kuratov uppgar 1970 att det finns ett 10-tal labyrinter i Murmansk-distriktet, 6 i Karalska Republiken och 29 i Arkan-gelsk-distriktet (samtliga av allt att döma i Solo-vetskijgruppen.

C Hücksbacka noterade 1972 141 labyrinter i Finland samt 9 på sovjetiskt område strax öster om gränsen.

Omkring 300 labyrinter har noterats i Sverige.

Ett tjugotal labyrinter har noterats i Norge.

I Estland finns uppgifter om 7 labyrinter.

G Knudsen publicerade 1948 en förteckning över 32 platser med trojeborgs-namn i Danmark och Skåne.

E Schnippel publicerade 1921 en förteckning över 16 s k Jerusalemshügeln i Ost- och Westpreussen samt i Neumark.

Enligt uppgifter från 1740 och 1815 har det förr varit vanligt bland her-darna i Wales att anlägga torvlaby-rinter (Matthews s92f)

J Seward har noterat närmare 60 labyrint-platser i Eng-land. Bara 8 av torvfigurerna har bevarats.

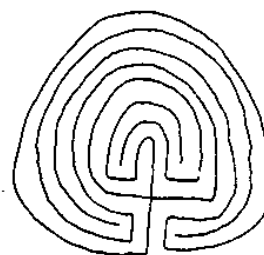
I Tyskland finns 3 be-varade torvlabyrinter. Ortnamn och äldre upp-teckningar gör det möj-ligt att peka ut ytter-ligare ett 20-tal plat-ser där det tidigare sannolikt funnits torv-labyrinter.

- Stenlagda kustlabyrinter
- ◆ Stenlagda inlandslabyrinter
- Torvlabyrinter
- Ortnamn som antyder tidigare labyrintförekomster: Trojeborg (Skandinavien), Wunderburg (Tyskland) och Jerusalem (Präussen)
- Små symboler markerar enstaka labyrinter
- Större symboler markerar flera labyrinter
-Sannolik nordgräns för torvlabyrinter

Främlingar byggde labyrintherna

En labyrinth vid Dritvik på Island beskrivs på följande sätt: "Strax ovanför sydslutningen har sjömän fördrivit sin tid med lekar. Där har de t ex gjort sig ett Völundarhús. Visserligen är det inget hus, utan en niofaldig ring av småstenar runt en liten hätta som är i mitten. Problemet tycks ha varit att ta sig in på rätt sätt." (Jönsson s 22, Översättning av Gudmundir Olafsson)

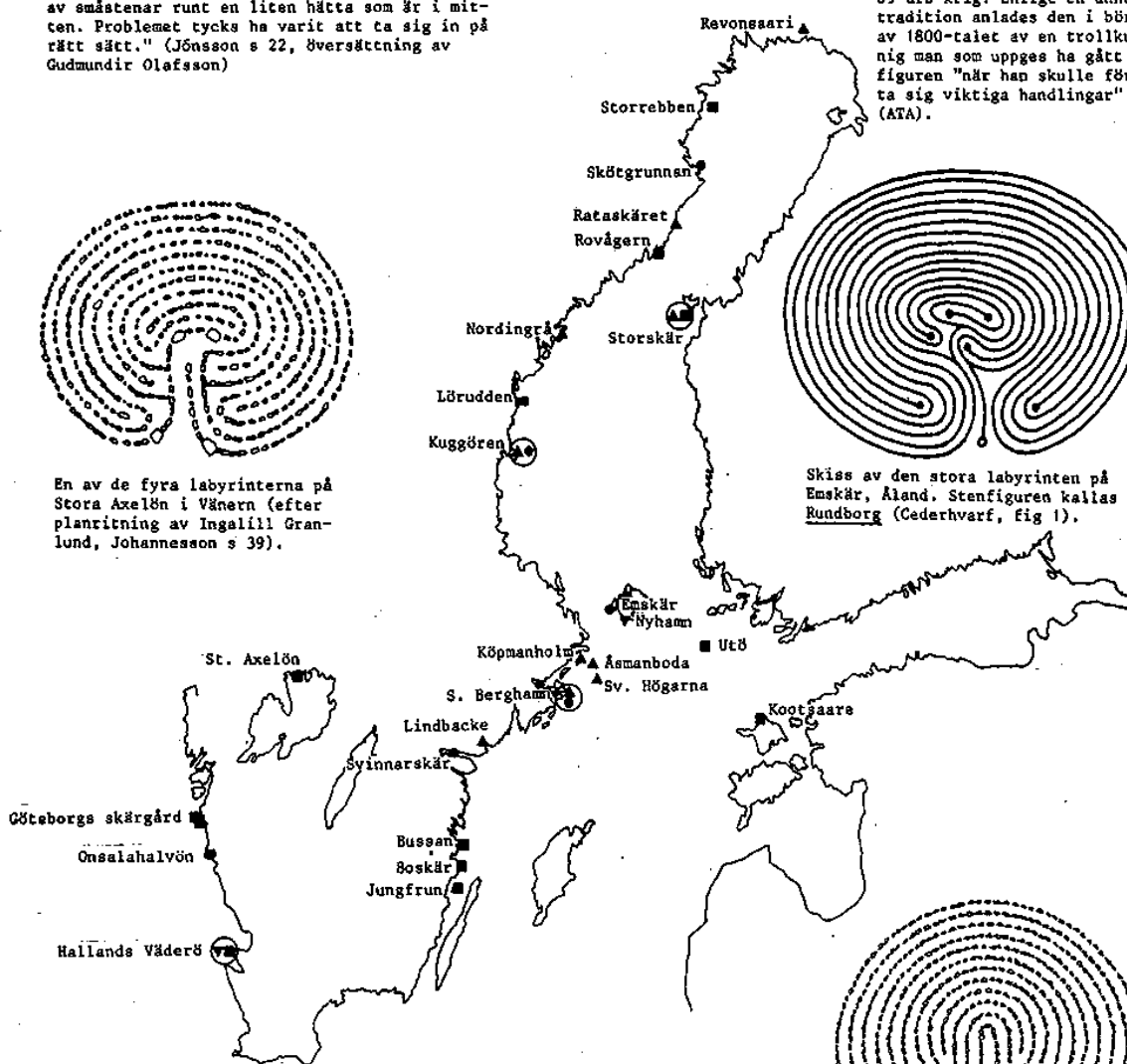
Skiss från 1940 av labyrinth i Revonsaari vid Torne Älv. Stenfiguren kallas Jatulin-rarha (=jättehögna). Enligt en tradition anlades den av ryska krigsfångar under 1808-09 års krig. Enligt en annan tradition anlades den i början av 1800-talet av en trollkunnig man som uppges ha gått i figuren "när han skulle företa sig viktiga handlingar" (ATA).

En av de fyra labyrintherna på Stora Axelön i Vänern (efter planritning av Ingalill Granlund, Johannesson s 39).

Skiss av den stora labyrinthen på Emskär, Åland. Stenfiguren kallas Rundborg (Cederhvarf, fig 1).

- ▲ Labyrinth som uppges vara anlagd av "ryssar"
- ▼ Labyrinth som uppges vara anlagd av "engelsmän"
- Labyrinth som uppges vara anlagd av "skeppsbrutna"
- Labyrinth som uppges vara anlagd av "sjömän"
- Mer än ett traditionsmotiv förknippat med samma labyrinth

Labyrinthen på Utö (efter Fagerlund, fig 22).